

Siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

Inatsisissatut siunnersuut Kalaallit Nunaanni gassilerivinnik aammalu gassimut atortunik atuinnermut maleruagassanik ataatsimoortunik tullerriaartunillu imaqarpoq. Suliassa qarfimmi oqartussaasut suliassaat Grønlands Tekniske Organisation-imiit (GTO) Namminersorlutik Oqartussanut tunniunneqarmatali, manna tikillugu inatsisitigut ersarissunik tunngaveqanngitsumik suleriaatsit tunngavigalugit isumagineqarsimapput, tamannalu maleruagassat pisariaqartinneqartut nutaat atuutilertarnerinut ajornartorsiortitsisarsimavoq.

Innaallagiat pillugu inatsisit taamaaqatai assigalugit, siunnersuummi suliffeqarfinnut inunnullu gassimut ikkussuinerinik suliartaartunut akuersissummik allagartaqartarnermik aaqquissuunerit atuutsinneqalerput. Kiisalu Namminersorlutik Oqartussat gassinut ikkussuinerinut, kiisalu taakku nakkutigineqarnissaannut misissorneqartarnissaannullu piimasaqaatinik atuuttussanik aalajangersaanissamut tunngavissinneqarput.

Inatsisissatut siunnersuummi inuit isumannaallisaanikkut peqqissutsikkullu ulorianartorsiorsinnaanerannut illersorneqarnissaannut assigiimmik oqartussaasut maleruagassiortarnissaat atuutsitsilertarnissaallu qulakkeerneqassaaq. Kiisalu peqqissutsimut ulorianartorsiorsinnaanerit, isumalluutunik pisariaqanngitsumik tamaangaannartitsisarneq aammalu pisortat pisariaqanngitsumik aningaasartuuteqartarnerat annikillisarnerlugit gassinut ikkussuinerinik suliat pitsaassusaannik qaffaanissap qulakkeerneqarnissaa siunertarineqarpoq. Kiisalu nunap iluani suliffeqarfinni piginnaasat annertusitinneqarnissaannut tunngavissiuinissaq siunertarineqarpoq, taamaalluni suliassa qarfiup iluani annertusititsinissaq ineriartornissamullu periarfissat qulakkeerneqassallutik.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat 2001-imi taamanikkut Namminersornerullutik Oqartussaasuni Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisorta qarfimmu saaffiginnippoq, gassimut, imermut kuuffeqarnermullu sanaartukkanut maleruagassanik nutaanik, suliffe qarfiit danskit inatsisaat assingusut, aammalu Kalaallit Nunaanni innaallagisserinerimi akuersissuteqarnissamut piimasaqaatit assingi naapertorlugit najoqqutassiat malillugit suliassanik aalajangersimasunik suliqaarsinnaanissamut aalajangersakkanik imaqartunik suliartaqarnissaa kissaatigalugu. Tamatuma kingorna Pisorta qarfik inatsimmik nutaamik pisariaqartitsineq pillugu misissueqqissaarnissamik suliniuteqarpoq, tassani danskit akuersissummik allagartaqartarnermut oqartussaasuat, Danmarks Gasmateriel Prøvning (maannakkut Isumannaallisaanermut Aqutsiso qarfiusoq) Kalaallit Nunaanni soqutigisaqartunut attaveqatigiinnut, ilanngullugit Namminersornerullutik Oqartussat ataanni pisorta qarfiit attuumassuteqartut, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat,

Nukissiorfiit aamma KANUKOKA, atatillugu misissueqqissaarnermut siunnersortitut suleqataatinneqarluni.

Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermit Oqartussaasut Gassinut Oqartussaaffimmik tigusinissaat Nukissiorfiit qangaaniilli kissaatigisimavaat. 2013-imi Nukissiorfiit aamma Innaallagisserinermit Oqartussaasut maannakkut naalackersuisoqarfiusumut saaffiginnippat, naalackersuisoqarfik gassinut suliassaqarfimmu inatsimmik ullutsinnut naleqquttumik atuutsitsilersinnaanermut periarfissanik misissueqqullugu qinnuigalugu, inatsisitigut tunngaviusut atuuttut ullutsinnut naleqqukkunnaarsimmamata. Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermit Oqartussaasut gassinut oqartussaaffimmik tigusinissartik akuersaarpaat, kisiannili inatsisitigut tunngavissanik sukumiisunik tunngavissaqartinnani taassuminnga aqutsinissartik ajornakusoortillugu.

Misissueqqissaarnermi ilaatigut suliffeqarfiit suliaqartut taakkulu piginnaasaasa qaffasissusiat ilaatinneqarput. Kiisalu inatsisitigut maleruagassiuussinissap pisariaqarnera, aammalu suliatigut piginnaasaqarfiit qaffasissusissaattut kissaatigineqartut aalajangersarneqarnissaat misissoqqissaarneqarpoq. Misissueqqissaarnerup inerneru 2004-p aallartinnerani Inuussutissarsiornermit Pisortaqarfiup aamma Danmarks Gasmateriel Prøvning-ip ataatsimoorlutik nalunaarusiaatigut saqqummiunneqarpoq. Nalunaarusiami gassimut, imermut kuuffeqarnermullu sanaartukkanut nutaamik inatsisiliortoqarnissaa inassutigineqarpoq, suliffeqarfiit suliaqartartut akuersissummik allagartaliisarnermut aqqissuussinernik nutaanik tunineqarnissaat tunngavigineqarluni.

Aammattaaq nalunaarusiaq tulleriiaraluni misissuisarnissamik nakkutilliinissamillu, kiisalu inatsit malillugu allatigut aqutsinissamik siunnersuummik imaqarpoq. Nalunaarusiaq Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffianit soqutigisaqartunillu allanit taparserneqarpoq, taamaalillunilu inatsisissatut siunnersuutip atuutsinneqalernissaanut tunngaviliilluni.

Aamma inatsisissatut siunnersuutip ilusilerneqarnerani danskit inatsisaanni assingusumi isumannaallisaanissamut pitsaassusissamullu qaffasissusiliinerup assinganik qulakkeerisoqarnissaa eqqarsaatigineqarpoq.

2. Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit:

Inatsisartut inatsisaata atuuffissai

Kalaallit Nunaanni gassinut ikkussukkat F-imik nalunaaqutsigaapput, tassanilu gassimik pilersuineq gassinik puiaasaasanut immiussanik eqqussisarnermut atatillugu ingerlanneqarpoq, Kalaallit Nunaanni gassinut ikkussukkanik, gassinut tankinik F-inik pilersugaasunik soqanngimmat. Suliassaqarfimmu maleruagassat 1985-imeersuuppup, taamanikkullu GTO suliassaqarfimmu peqqussutit (Kalaallit Nunaanni gassimut maleruagassat) saqqummiuppai, aammalu suliassaqarfimmu nakkutilliisuvoq, suliffeqarfinnullu suliaqartunut F-gassimut akuersissutinik immikkut ittunik tunniussisararluni.

Tamatuma kingorna Nukissiorfiit nakkutilliineq gassinullu maleruagassani teknikkikkut peqqussutit tiguaat, taakkualu nutarterneqanngillat. Akuersissuteqarluni allagartaliisarnermut aaqqissuussineq atuutsinneqalinnqilaq.

Kalaallit Nunaanni gassinut atortulersuutiniq nutaanik, gassimut aqqusersuutiniq ledningitalinnik ikittuaraannarnik pilersitsisoqartarpoq. Taamaakkaluartoq inatsisip atuuffissaani pilersuineri periarfissat arlallit, kiisalu F-gassit saniatigut gassit allat ilaatinneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq, tassungalu gassit pinngortitameersut brintilu ilaatinneqarput, Kalaallit Nunaanni gassimik pilersuineri gassit taakku atorveqalissappata atulertussanngorlugit.

Akuersissummik allagartaliisarnermi aaqqissuussinerit

Kalaallit Nunaanni suliaasaqarfiit, atuisut sulisartullu ulorianartorsiorneriniq kinguneqarsinnaasut inuiaqatigiinni ineriartorneq, peqqissutsimik avatangiisinillu aallussiffiusoq, tamatumalu peqatigisaanik inuiaqatigiinnut nalilinnik pilersitanik illersuiffiusoq qulakkeerniarlugu maleruagassiuinerimut alloriarnissaq pingaaruteqarpoq. Teknikkimut atortut, tunisassiat atortulersuutillu eqqarsaatigalugit, teknikkimut atortunik atortulersuutinillu sanaartornermi sullissinermilu pitsassutsip isumannaassutsillu pisortat tungaanniit suliniuteqartoqartariaqarneranik tamanna kinguneqartussaavoq.

Gassinut atortulersuutiniq pitsaassutsimut isumannaassutsimullu anguniakkap anguneqarnissaa suliffeqarfimmut suliaqartartuusunut teknikkikkut peqqussutinut piginnaasanullu atalluinnarpoq.

Suliffeqarfiit suliaqartartut piginnaasaannik kivitsinissaq pisariaqartinneqartoq qulakkeerniarlugu, suliffeqarfimmut pineqartunut akuersissuteqartarnerimut aaqqissuussinerit, gassimut suliaasaqarfimmi sanaartukkanik, ledninginik atortulersuutinillu suliaqarnissamut piimasaqaatit atuutsinneqalissapput. Periaatsip sapinngisamik pitsaanerpaajunissaa qulakkeerniarlugu, aaqqissuussinermik, gassinut suliaasaqarfimmi suliffeqarfimmut akuersissummik allagartaliisarnermik aammalu inunnut akuersissummik allagartaliisarnermik aaqqissuussamik atuutsitsisoqalernissaa siunnersuutigineqarpoq.

Gassinut suliaasaqarfimmi suliffeqarfimmut akuersissummik allagartaliinissamik piimasaqaataavoq, suliffeqarfimmi suliatigut piginnaasai inummik teknikkikkut akisussaasutut ilinniarsimasumik atorfinitsitsinikkut qulakkeerneqarsimassasut. Inuk piginnaatitsiviusumik ilinniagaqarsimassaaq, suliffeqarfimmi atorfeqassalluni aammalu suliffeqarfiup pilersaarusiorterani aammalu pitsaassutsimik misissuisarnerani il.il. suleqataatinneqassalluni. Suliffeqarfiup akuersissummik allagartaqarnissaanik piimasaqaammik tunngavissartinneqarpoq, suliffeqarfiup inummik akuersissummik allagartaqartumik atorfinitsitsinerani suliffeqarfiup piginnaasaqarnissaa pisariaqartoq qulakkeerneqassasoq.

Akuersissummik allagartaliisarnermut aaqqissuussinerup tatiginassusia pisariaqartoq qulakkeerniarlugu, teknikkimut akisussaasuusup inummik taamatut piginnaasalimmik taarserneqarani suliffeqarfik qimappagu, akuersissutip atorunnaarsinneqartarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Suliffeqarfik inummik akuersissummik allagartaqartumik nutaamik atorfinitsitsinissamut nalinginnaasumik piffissalernerqassaaq. Taamatuttaaq suliffeqarfik suliamik akuersissummik pisariaqartitsiviusumik suliaqarnermini annertuumik arlaleriarluniluunniit sumiginnaappat, akuersissut utertinneqartassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Akuersissummik allagartaqaannarnissamut suliffeqarfiup gassimut teknikkimut tunngatillugu ineriartormik malinnaanissaq isumagissavaa, kiisalu Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasunut ukiumoortumik akiliummik akiliisassalluni. Akiliut suliffeqarfiup gassimut suliassaqarfimmi malittarisassanik il.il. nutartikkanik tiguisarneranut matussusiissaaq.

Gassileriviit pillugit aalajangersakkat

Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut gassilerivinnut teknikkikkut atuuttussanik peqqussutinilluunniit allanik, ikkussuisartunut, ingerlatseqatigiiffinnut pilersuisuusunut, sanatitsisunut, kommuninut atuisunullu sammitinneqartunik aalajangersaanissamut inatsisitigut tunngavissinneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Taamaalilluni teknikkikkut peqqussutit sularineqartut oqartussaasut piumasqaataattut atuuttussatut atulersinneqartarnissaasa, kiisalu pisariaqartillugu peqqussutit nutaat taamatuttaaq aalajangersarneqarsinnaanissaasa qulakkeerneqarnissaa siunertarineqarpoq.

Nakkutilliineq misissuisarnerlu

Suliffeqarfiit akuerisaasut nakkutigineqarnerisa misissuiffigineqartarnerisalu Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasunit isumagineqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut suliatigut pisariaqartunik piginnaasaqarput, aammalu suliffeqarfinnut innuttaasunullu allaffissornikkut aalajangiinissamut misilittagaqarlutik.

Gassimut suliassaqarfimmi nakkutilliinermi sanaartukkat aqqusersuutillu, kiisalu atuisuni ataasiakkaani atortulersuutit tamarmik pineqarput.

Pineqaatissiisarnermut ikaarsaarnermullu aalajangersakkat

Akuersissummik allagartaliinerup utertissinnaanerata saniatigut inatsimmi akuersissummik allagartaqartarnermut aalajangersakkanik unioqqutitsinermi pillammik akiliisitsisarnissamut tunngavissamik ilanngussisoqarnissaa inatsisissatut siunnersuummi siunnerfigineqarpoq.

Tamatuma saniatigut innaallagisserinermut oqartussaasut inatsimmik imaluunniit maleruagassanik, taanna tunngavigalugu sularineqartunik unioqqutitsisoqarnerani allaffissornikkut pillammik akiliisitsisinnaanissaat inatsisissatut siunnersuummi

siunnerfigineqarpoq. Suliani pisariunngitsuni, uppersaatitigut apeqqutinilluunniit nalorniffiusunik ajornartorsiorfiunngitsuni pillammik akiligassiisarneq atorpeqarsinnaavoq. Unioqqutitsineq pillammik akileeqqusissummi allassimassaaq, tassanilu eqqartuussisaaseq pillugu inatsimmi unnerluussisarnermut maleruagassat malinneqassapput.

Tiguisup (pillaammik akileeqqusissummik) akileeqqusissut akilerpagu – taamaalillunilu pisuunini nassuerutigippagu – suliaq naammassineqassaaq. Tiguisoq akiliinngippat – taamaalillunilu pisuunini nassuerutiginngippagu – suliaq eqqartuussivitsigut malersorneqartussanngorlugu politiinut nassiunneqassaaq.

Suliffeqarfiit akuersissummik allagartalerneqarnissamik qinnuteqarnissamut naammaginatsumik piffissaqartinneqareerpat (qaammatit 17-it), siunnersuummi akuersissummik allagartaliinermik aqutsinermut aalajangersakkat aatsaat atuutsinneqalissasut siunnersuutigineqarpoq. Ullup taassuma qaangiunnerani Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut suliffeqarfinnut, piffissami tassani piginnaatitsiviusunik ilinniarsimasunik sulisoqartunut allagartamik akuersissutinik suliaqarlutik aallartissinnaalissapput.

Inuit, ilinniartussatut misilitsittussatullu naatsorsuutigineqartut eqqarsaatigalugit siunnersuutigineqarpoq, suliffeqarfinnik inunnillu akuerineqartunik pinngitsoorani atuisarnissamut aalajangersakkat, inatsisip atuutsinneqalerneraniit qaammatit 17-it qaangiunnerini atuutilernissaat aalajangerneqassasoq.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat:

Inatsisissatut siunnersuut Namminersorlutik Oqartussanut aningaasaqarnikkut sunnuteqassanngitsoq naliliisoqarpoq, naak siunnersuut akuersissummik allagartaliinermik aqutsinermik pilersitsinermik ingerlatsinermillu, kiisalu Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut nakkutilliinerannut misissuisarnerannullu aningaasartuutunik ilaqarualartoq. Matuma siuliani taaneqartut Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasunut maannakkut aningaasaliissutaasartunut ilaatinneqartussatut naatsorsuutigineqarput.

4. Inuussutissarsiortunut aningaqaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat:

Suliffeqarfiit piumasaqaatinut nutaanit toqqaannartumik kalluarneqartussat, inuit teknikkikkut akisussaasuusussat ilinniaqqinnerannut piginnaatitsiviusumillu misilitsinnermik naammassinninnerannut ataasiaannartumik aningaasartuuteqassapput, ilaatigut piffissani sivikitsuni sulinnginnerannut aammalu soraarummeernermit akiliummik akuersissuteqarnermilu allagartaliinermut akiliummut atatillugu. Taakku agguaqatigiissillugu suliffeqarfinnut ataasiakkaanut killeqartorujussuarmik amerlassuseqartussatut missiliorneqarput.

Tamatuma peqatigisaanik suliffeqarfippassuit, teknikkikkut akisussaasussanut piunasaqaatit nutaat piginnaanerillu annertusinerisa, kiisalu suliffeqarfiup imminut misissortarnerata (pitsaassutsimik aqutsinerata) tulleriiaarnerusumik atorneqalernerata kingunerisaanik suliani teknikkikkut ajornartorsiutit ikilissasut, taamaalillunilu ingerlatsineq sipaarfiussasoq naatsorsuutigineqarpoq.

5. Avatangiisinut pinngortitamullu sunniutaasussat:

Inatsisissatut siunnersuut, suliffeqarfinnut akuersissummik allagartalerneqartunut, gassilerivinnik suliaqartunut aserfallatsaaliuisunullu pitsaassutsimut piunasaqaatit annerulerneranni, avatangiisinut pitsaasumik sunniuteqassasoq missiliorneqarpoq. Gassimut suliaasaqarfimmi ajoqusernissamut ajutoornissamullu ulorianartorsiorneq annikillissasoq ilimagineqarpoq.

6. Innuttaasunut allaffissornikkut sunniutaasussat:

Inatsisissatut siunnersuut innuttaasunut allaffissornermut sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq.

7. Naalagaaffeqatigiinnerup namminersornerullu ataqatigiinnerat:

Inatsisissatut siunnersuut naalagaaffeqatigiinnermut sunniuteqassanngilaq.

8. Oqartussaasunut kattuffinnullu tusarniaaneq:

Inatsisissatut siunnersuut piffissami 2014-imi 16. juunimiit 18. juulimut tusarniaanermut nittartakkami aammalu tusarniaaffigineqartuni makkunani tusarniaassutigineqarpoq: Naalackersuisoqarfik tamarmik, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat, NUSUKA, SIK, KANUKOA, Kalaallit Nunaanni Suliffinnut nakkutilliisoqarfik.

Naalackersuisoqarfiup tusarniaanermut piffissaliussap qaangiunnerani tusarniaanermut akissuteqaatit 8-it tiguai, taakkunannga soqutigisaqartut makkua missingiummut tusarniaassutaasumut imarisaanut tunngatillugu oqaaseqaateqarput:

- Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GA)
- Ineqarnermut Naalackersuisoqarfik, Teknikkikut Nunalu tamakkerlugu pilersaarusiortarnermut immikkoortortaqarfik (IN)
- Suliffinnut nakkutilliisoqarfik (AT)
- Inuussutissarsiornermut, Aatsitassaqaarnermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik (DERA)

Tulliuttuni tusarniaanermut akissuteqaatit pingaarnerit issuarneqarput. Naalackersuisut oqaaseqaataat uingasumik allassimapput.

GA - Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat

Maannakkut gasseqaarnerup iluani akuersissummik allagartaliisarneq pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqalermat GA-p tamanna neriulluarnartutut isigaa. Taamaattoq gassimut,

inermut aamma kuuffeqarfinnut atuuttumik ataatsimoortumik akuersissummik allagartaliisoqarsimanissaa GA-p takorusunnerugaluarpaa.

Naalackersuisut isumaqataapput, kisianni taamaattoq gassilerivinnut suliassa qarfinni pissutsinik torernerusunik atuutsitsilernissap tungaanut tamanna alloriarnertut isigalugu.

Nakkutiginninnermut nakkutilliinermullu tunngatillugu § 6, imm. 1-imi § 5-imut innersuussineq kukkunerusimassaaq, tassami § 5 taamaallaat gassimut apparaatinik aamma gassimut atortunik akuersissuteqartarnek pillugu aalajangersakkanik akuersissuteqartarnermut aammalu aalajangersaanissamut periarfissamut tunngavoq.

§ 6-imi § 6-imut innersuussinermut suna tunngaviua?

Nassuiaat GA-p oqaaseqaataata malitsigisaanik allannguuteqartinneqarpoq. § 6, imm. 1-imut siunertaavoq, Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasup inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat naapertorlugit nakkutiginninnermik nakkutilliisarnermillu isumaginnittuunerata erseqqissarnissaa. Taamaattumik § 5-imut aamma 6-imut innersuussineq peerneqarpoq.

§ 10, imm. 2 inuussutissarsiummik ingerlataqarnermut inatsimmut akerliuvoq, tassami suliffeqarfiit nunanit allaneersut Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiummik ingerlatseqqusaanngillat. Taamaattoq oqaatigineqassaaq inuussutissarsiummik ingerlataqarnermut inatsimmi immikkut issumik akuersissuteqarnissaaq periarfissaqarmat, kisianni atorneqarnaviarunarani, pissutigalugu nammineerluta akuersissummik allagartaliisarnermut inatsimmut sinaakkutissat iluanni suliassanik suliarinnissinnaassasugut neriunarmat. Suliffeqarfinnik suliassanik suliarinnissinnaasunik peqarutta, nalinginnaasumik immikkut ittumik akuersissuteqartoqassanngilaq. GA-p inassutigissavaa aalajangersagaq peerneqassasoq.

Oqaaseqaat ilanngunneqanngilaq. § 10, imm. 2-imi inunnut imaluunniit suliffeqarfinnut Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik niuertarfeqanngitsunut, kisiannili taakkua nunaanni gassimut oqartussaasunit, assersuutigalugu Danmarkimi akuersissummik allagartaliineq, akuersissummik allagartalerneqarsimasunut, killilimmik akuersissummik allagartaliisinnaanissamut periarfissiisoqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi inuit imaluunniit suliffeqarfiit nunanit allaneersut Kalaallit Nunaanni gassilerivinni suliassanik isumaginninnissamut maleruagassiivigineqarnissaat imaluunniit akornuserneqarnissaat siunertarineqanngilaq. Aalajangersakkami siunertaavoq, suliffeqarfik inuussutissarsiummik ingerlatsinissamut inatsit malillugu akuersissummik imaluunniit immikkut ittumik akuersissuteqarnermik angusaqarpat, taassuma akuersissummik allagartaliinissamut piumasaqaatit kalaallit suliffeqarfiinut atuuttussat assinginik malinninnissaanik qulakkeerinissaaq. Taamaalilluni gassinut atortulersuutinik il.il. ikkussuinerit

allanngortitsinerillu isumannaallisaanikkut toqqissisimanartumik pisarnissaat inatsisissatut siunnersuummi qulakkeerneqassaaq.

§ 10, imm. 4-imi 'akuersissut aallaqqaammut pigineqartoq' qanoq isumaqartinneqarneris GA-p paasinngilaa.

'Akuersissut aallaqqaammut pigineqartoq' atorneqarmat isumagineqarpoq akuersissummik allagartaliineq suliffeqarfiup imaluunniit inuup nunami angerlarsimaffigisaani gassimut oqartussaasunit tunniunneqarsimasoq. Oqaaseqatigiiliornera allanngortinneqarpoq aammalu § 10, imm. 2-imut ataatsimoortillugu allanneqarluni, tamatumunnga taarsiullugu maannakkut nuani allani akuersissummik allagartaliisimaneq innersuussutigineqarpoq, ersarissisinniarlugu akuersissummik allagartaliineq nunani allani oqartussaasumit tunniunneqarsimasoq tassani pineqartoq.

§ 10, § 11-imut ataqatigiissillugu kaaviiarnermut naggasiititsivoq, kinaluunniit akuersissummik allagartartaarsinnaannginneranik malitseqassalluni, pissutigalugu suliffeqarfimmut akuersissummik allagartaliinissamut piumasaqaataammat taanna inummik akuersissummik allagartaqartumik atorfinitsitsissasoq aammalu inuup akuersissummik allagartartaarnissaanut inuk suliffeqarfimmi akuersissummik allagartaqartumi atorfeqartussaalluni. Aalajangersagaq allatut oqaaseqatigiiliorneqartariaqaralarpoq imaluunniit ikaarsaarnermi aalajangersagaliortoqassalluni.

Eqqorpoq GA-ip oqaaseqarneratut aalajangersakkat inunnik aamma suliffeqarfinnik akuersissummik allagartartaarnissamik naleqqutinngitsumik mattussisutut § 10 aamma § 11 paasineqarsinnaammata, pissutigalugu piumasaqaatit marluk ataatsikkut naammassineqarsimasussaammata. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat imatut erseqqissarneqarput: § 10-imi inuttut akuersissummik allagartaqarnissaq pillugu, qinnuteqartoq suliffeqarfimmi il.il. akuersissummik allagartaqartumi atorfeqartuunissaanik piumasaqaat peerneqarpoq. Tamatumunnga taarsiullugu § 11-imi erseqqissarneqarpoq, suliffeqarfiup akuersissummik allagartaqalernissaanut allagartaqaannarnissaanullu piumasaqaataasoq, inummik inuttut akuersissummik allagartaqartumik atorfeqartoqarnissaa, kiisalu taanna suliffeqarfimmi gassimut atortulersuutinik suliaqartunik aqutsinissamut piginnaatitaassasoq. Tamatumunnga nangissutigalugu aalajangersakkat akuersissummik allagartaqalernissamut piumasaqaatit pillugit maleruagassanik aalajangersaanissamut Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasunut piginnaatitsissuteqartut, § 11, imm. 2-imiit § 8, imm. 3-imut nuunneqarput.

GA-p maluginiaqquaa § 15, imm. 1, nr. 1 siunnersuummi amigaataasoq.

Tamanna kukkuneruvoq aammalu GA-p oqaaseqaataata malitsigisaanik inatsisip oqaasertaa iluarsineqarpoq. § 15, imm. 1-imi, maannakkut nr. 1 – 3 allassimalerput.

§ 15, imm. 2-imut nassuiaatit aamma § 15, imm. 2-imi inatsisip oqaasertaa imminnut ataqatigiinnngillat.

Inatsimmut nassuiaatit iluarsineqarput, taamaalilluni nassuiaatit maannakkut inatsisip oqaasertaanut naapertuutilerlutik.

IN - Ineqarnermut Naalackersuisoqarfik, Teknikkikkut Nunalu tamakkerlugu pilersaarusiortarnermut immikkoortortaqarfik

IN siunnersuummut ataatsimut isigalugu oqaaseqaatissaqanngilaq. Aaqqissuussinermit oqaaseqaatit makkuupput:

§ 15, imm. 1-imi normulersorneqarnerani/inissitsiterneqarnerani kukkuneqarpassippoq.

Inatsisip oqaasertaa aamma nassuiaatit iluarsineqarput, aamma takuuk taanna pillugu GA-p oqaaseqaatai.

§ 15, imm. 2-imi oqaaseq ”pillarneqassaaq” atorneqartariaqarunangikkaluarpoq, tamatumungalu taarsiullugu assersuutigalugu allanneqartariaqaraluarpoq ”Unioqqutitsinermit [...] inatsit manna naapertorlugu akileeqqusissummut akisussaaffiliisoqarsinnaavoq”.

Oqaaseqaat ilanngunneqarpoq § 15, imm. 2-ip oqaasertalerneqarnera IN-ip oqaaseqaataa malillugu iluarsineqarluni.

§ 15, imm. 7-imi oqaaseq ”pillaammut akisussaaffiliineq” assersuutigalugu ”akileeqqusissummik akisussaaffiliineq”-mik taarserneqartariaqaraluarpoq.

§ 15, imm. 7-imi oqaasertaliinermi ”pillaammik” uunga allanngortillugu ”akileeqqusissummut akisussaaffik” oqaaseqaat ilanngunneqarpoq.

§ 11, imm. 1-imut nassuiaatini normulersorneqarneranut innersuussutini kukkuneqarsorinarpoq:

- oqaasertaani immikkoortoq nr. 1)-imut innersuussisoq, aalajangersakkami nr. 2)-mut piviusumik attuumassuteqarpoq,
- oqaasertaani immikkoortoq normumut innersuussinertaqanngitsoq aalajangersakkami nr. 3)-mut attuumassuteqarpoq,
- aalajangersakkami nr. 1)-imut aamma nr. 4)-imut aalajangersimasunik nassuiaatinik takusassaqanngilaq.

§ 11, imm. 1, nr. 4)-imut nassuiaatini iluaqutaasumik ”pitsaassusissamut ilitersuineq” qanoq paasineqassanersoq nassuiarneqarsinnaavoq.

Oqaaseqaatit ilanngunneqarput. Nassuiaatit iluarsineqarput, taamaalillutik aalajangersakkap imarisaanut naapertuutilerlutik. Tamatuma saniatigut inatsimmut

*nassuiaatini pitsaassusissamut ilitsersuineq qanoq isumaqartinneqarneris
nassuiarneqarpoq.*

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik - DERA

DERA-p akuersissummik allagartaqaannarnermi aningaasartuutissat kiisalu pikkorissarnernut/ilinniartitaanernut piginnaatitsiffiusunut naleqquttunut atatillugu aningaasartuutit pillugit paasisutissinneqarnissaq kissaatigaa.

Nassuiaatini erseqqissarneqarpoq akuersissummik allagartaqaannarnissamut suliffeqarfik ukiumut akiliummik annikinnerusumik akiliisassasoq.

Pikkorissaanerit aamma modulit sorliit akuersissummik allagartaqalernissamut pisariaqarnerisut suli aalajangersarneqanngilaq. Tamanna Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasunit teknikkimut atuarfiit suliaqartullu suleqatigalugit aalajangersaavigineqassaaq. Suliffeqarfiit aamma inuit akuersissummik allagartaqarnissamik piumasaqaammik naammassinnissinnaanissamut piffissaqartinniarlugit, inatsisissatut siunnersuummi ikaarsaarnermut aaqqissuussamik aalajangersaasoqarpoq, taamaalilluni akuersissummik allagartaqarnissamik piumasaqaat aatsaat ulloq 1. januar 2017-imi atuutilissalluni.

DERA aperivoq Kalaallit Nunaanni gassimut suliassaqaarfiup iluani ilinniarnissamut pikkorissarnissamullu periarfissaqarneris.

Inatsisissatut siunnersuummi tamanna maleruagassiivigineqanngilaq. Paasisat malillugit ullumikkut Kalaallit Nunaanni gassimut teknikkimut tunngatillugu pikkorissaanernik modulikkaartunik imaluunniit ilinniartitaanernik neqerooruteqartoqanngilaq. Kalaallit Nunaanni pikkorissaanernik modulikkaartunik pilersitsinissamut piumanninneq qinnuteqartullu naammannersut, teknikkimut aturfiit siulersuisuisa (Tech College Greenland) namminneerlutik naliliiffigissavaat. Sisimiuni (Sanaartornermut Ilinniarfik) aamma Nuummi (Saviminilerinermut Ilinniarfik) teknikkimut atuarfeqarpoq. Aammattaaq Danmarkimi pikkorissartoqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut AMA-mut aningaasaliissutit atorlugit angalanermut unnuinermullu aningaasartuutinut tapersiivigineqarnissaq ajornanngilaq.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Imm. 1-imut

1) Inatsisissatut siunnersuutip gassimut suliassa qarfimmi teknikkikkut atortunut atortulersuutinullu atuuffissaa taaneqarpoq.

Gassinut atortulersuutinit aalajangersakkap kingunerisaanik, pilersuivimmiit teknikkimut atortulersuutini apparatinilu tamani aallaavinnut ventilit maannamut suleriaasiusumut naapertuuttumik maleruagassiuunneqarput. Maannamut suli Kalaallit Nunaanni taamaallaat gassit puiaasaasanut puukkat atorlugit F-gassinik pilersuisoqaraluartoq, F-gassimut tankinit pilersuineq atorfissaqartinneqalissappat piareersimatillugu ilaatinneqarpoq.

F-gassinut maleruagassiuussinerup saniatigut aamma pinngortitamit gassit gassillu assingusut ikuallassinnaasut, angerlarsimaffinni, inuussutissarsiornermi suliffissuarniluunniit il.il. atorneqartut ilaatinneqarput. Oqaaseq il.il. innaallagissiorfinnut/kiassaateqarfinnut, Danmarkimi pinngortitamit gassimik, taamatullu biogassimik aammalu eqqakkanit gassimik annertuumik pilersorneqartunut atuutsinneqarpoq. Biogas aamma eqqakkanit gassi tamarmik metan-imik akoqarput.

2) Ikummatissat gassitut ilusillit pillugit erseqqissaaneq.

Imm. 2-mut

Sumiiffiit maleruagassiuinermut ilaatinneqanngitsut allanneqarput. Umiarsuarni aamma qamutit assakaasullit ingerlataannut atortulersuutit.

§ 2-mut

Imm. 1-imut

Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut atortunut atortulersuutinullu, inatsimmut ilaatinneqartunut teknikkikkut peqqussutinik pisariaqartinneqartunik aalajangersaasinnaanerat saqqummiussisinaanerallu aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq. Maleruagassiornissamut tunngavissaq annertoq ilaatigut nutaanik maleruagassiornissamut, ilaatigullu taakkuninnga allannguinnissamut iluarsiinissamullu pisariaqartitsilertarneq ilutigalugu naleqquttutut isigineqarpoq. Assersuutigalugu EU-mi malitassiinerit Kalaallit Nunaanni atuunnissaasa pingaarutilittut isigineqalertarnerat naapertorlugu kalaallit inatsisaat nutarterneqartassapput.

Imm. 2-mut.

Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut pisussaaffii pisinnaatitaaffiilu allanneqarput.

Normut suliassaqarfiit maleruagassiornermilu sinaakkutissat, siunissami pisariaqartinneqalersussatut isigineqartut allattorneqarnerinut nalunaarsuutaapput. Kiisalu sanaartukkanik atortulersuutinillu sananermut, misileraanermut misissuinernullu maleruagassanik aalajangersaanissamut tunngavissiisoqarpoq.

Inatsisitigut tunngavissat matuma siuliani taaneqartut maleruagassanik, innuttaasut suliffeqarfiillu, sanaartukkanik atortulersuutinillu pineqartunik pigisaqartut atuinermut, aserfallatsaaliuineranut iluarsaassinermullu akisussaaffiligaanerannut sammitinneqartunik aalajangersaanermi atorneqarsinnaapput.

Taamatuttaa q inuit ataasiakkaat, inatsit naapertorlugu akuersissummik allagartaliinermut ilaatinneqartunik suliaqarnissamut akuersissummik pissarsisinnaanissaannut maleruagassanik, immikkut ittumik ilinniagaqarnikkut piginnaaneqarnissamut piumasaqaateqarfiusunik aalajangersaanissamut tunngavissiisoqarpoq.

§ 3-mut

Imm. 1-imut.

Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut inunnit aamma suliffeqarfinit Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut suliassanik suliarinninnerannut imaluunniit Innaallagisserinermut Oqartussaasup aalajangiineranut maalaarutit suliarissavai. Tamanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq akuersissummik allagartamik arsaarinninnerup imaluunniit inatsit naapertorlugu peqqusissuteqarnerup maalaarutigineqarnera.

Imm. 2.

Aalajangersakkami Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasuni aalajangiinerit pillugit Naalakkersuisunut maalaaruteqarsinnaaneq qulakkeerneqarpoq.

Imm. 3.

Maalaaruteqarsinnaaneq pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Maleruagassat maalaarutitik suliassanik aalajangersimasumik suussuseqartunik Naalakkersuisunut maalaarutiginnissinnaanissamut killiliisinnaassapput. Tamanna isumalluutitik atugassaqarnermik isumaliutersuuteqarneq tunngavigalugu pisinnaavoq, kisianni aamma maalaarutit ilai aalajangersimasut teknikkikkut paasisimasaqarnissamik, Naalakkersuisut paasisimasaqarfiginissaannik naatsorsuutigineqarsinnaanngitsumik, pisariaqartitsiviusussaammata. Tamatuma saniatigut maalaarutaasoq piffissaliussap iluani suliakkiunneqarsinnaasoq pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq, tamatumanili maalaarutigineqartut suliassanngortut pissutsinut atuuttunut tunngasuunissaat siunertarinqarpoq.

§ 4-mut

Sanaartukkanik sananissamut ingerlatsinissamullu maleruagassanik aalajangersaanissamut aalajangersakkat pingaartumik suliffeqarfinnut suliaqartuusunut, tassalu suliffeqarfinnut akuersissummik allagartalerneqartartussanut sammitinneqarput, kisiannili aamma ingerlatsinermut, soorlu misissuisarnermut nakkutilliinermullu ingerlaavartumut tunngatinneqarlutik.

Suliassaqarfimmi maleruagassat aaqqissugaanerat imaassasoq naatsorsuutigineqarpoq: Maleruagassanik aalajangersaaneq nalunaarutini arlalinni aamma gassimut malittarisassani pisaaq.

Nalunaarutit suliassaqarfimmi maleruagassanik pingaarnernik imaqaassapput. Akuersissummik allagartartaarnissamut piumasaqaatit, qinnuteqaatinik tunniussisarneq suliassanillu sularinnittarneq pillugu maleruagassat, kiisalu suliffeqarfinnut il.il. akuersissummik allagartaqartunut piumasaqaatit pingaarnert. Maleruagassat taakkua aallaaviatigut Naalackersuisunit akuersissuteqarfigineqarsinnassapput, takuuk aalajangersakkami imm. 4.

Teknikkikkut ikkussuinermit sanaartornermullu piumasaqaatit gassimut malittarisassani ingerlaavartumik nutarterneqartartussani aalajangersarneqassapput. Gassimut suliassaqarfimmi ineriartorneq sukkasoorujussuarmik ingerlavoq, aammalu naatsorsuutigineqarpoq malittarisassat iluarsineqartarnissaat nutarterneqartarnissaallu ingerlaavartumik pisariaqartinneqassasoq.

Aalajangersakkanik aalajangersaanermi Innaallagisserinermut oqartussaasup allatut maleruagassiisoqarsimanersoq eqqumaffigissavaa. Taamaalilluni maleruagassat Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasunit Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu aalajangersarneqartut aammalu gassit puui il.il. pillugit sulinermi avatangiisinut inatsimmi maleruagassat iluanniittut, aalajangersakkat maleruagassanut Kalaallit Nunaannut sulinermi avatangiisinut inatsit naapertorlugu aalajangersagaasunut naapertuuttumik imaluunniit taakkunanga sukannernerusumik aalajangersarneqarnissaat pingaaruteqarpoq.

Nr. 3-imut.

Gassit ikuallajasut, assersuutigalugu gassip naqitsinera aamma gassip atortuisa ilai, pitsaassusissaannut piumasaqaateqarfiusumik aalajangersakkanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Nr. 4-imut.

Akuersissummik allagartartaarnissamut akiliummik akiliuteqartarnissaq pillugu aalajangersakkanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut akuersissummik allagartaqaannarnissamut ukiumoortumik akiliummik akiliuteqartarnissaq pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Akiliummi kingulliullugu taaneqartumi

Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut gassimut malittarisassanik nutartikkanik akuersissummik allagartaqartunut nassiussineranut aningaasartuutitut matussutaassaaq.

Taamatuttaaq nakkutilliinermut, gassimut apparatinik § 5 malillugu akuersissuteqartarnermut, kiisalu allatut oqartussasut suliarinninnerannut akiliummik aalajangersaasoqarsinnaassaaq, soorlu assersuutigalugu immikkut ittumik akuerineqarnissamik qinnuteqaatinut atatillugu akiliutit.

Imm. 2-mut aamma 3-mut

Aalajangersakkani illersorneqarsinnaasutut naliliisoqartillugu teknikkimut tunngasunut aalajangersakkat saneqqunneqarnissaannik akuersissuteqarnissamut periarfissaqarnissaaq qulakkeerneaqpoq, taamatullu sanaartukkanut atortulersuutinullu immikkut ittunut, soorlu aalajangersakkani naatsorsuutigineqartunit allaanerusumik suliaasunut, imaluunniit allatut iliorluni pitsaassutsip qaffasissusaanik kissaatigisamik angusaqarniarluni suliaasunut sakkortusisanik piumasaqaateqarsinnaaneq qulakkeerneaqarluni.

Imm. 4-mut.

Aalajangersakkanik, inuiaqatigiit gassimik atuinerannut annertuumik allannguisinnaasunik Naalackersuisut akuersissuteqartarnissaat naleqquttutut isigineqarpoq. Taamaattoqarnerani malittarisassat eqqarsaatigineqartut qanoq aningaasaqarnikkut sunniuteqassanersut aalajangersimasumik missiliuisoqartariaqarpoq.

Missiliuineq taanna Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut inassuteqarnerat aallaavigalugu Naalackersuisuni suliarineqassaaq. Naliliinermut mianerisassat makkua tunngavigineqassapput: maleruagassanik allannguinermi suliffeqarfinnut innuttaasunullu aningaasaqarnikkut sunniutaasussat. Piumasaqaatini maannamut gassilerivinnut atortulersuutinullu atuussimasuni annertuumik allannguisoqartussaasimappat, tamanna maleruagassat eqqarsaatigineqartut Naalackersuisunit akuersissuteqarfigineqartussaaneritut tunngaviussaaq.

Maleruagassanik allannguuteqartitsineq inunnut imaluunniit suliffeqarfinnut amerlasoorpassuarnut annikinnerusumik aningaasartuutitigut sunniuteqarnermik malitseqassappat, tamanna maleruagassat Naalackersuisunit akuersissuteqarfigineqartussaaneritut tunngaviussaaq. Taamatuttaaq maleruagassanik allannguuteqartitsineq, inunnut imaluunniit suliffeqarfinnut ikittuinnarnut aningaasaqarnikkut annertoorsuarmik sunniuteqartussaaq, aamma Naalackersuisunit akuersissuteqarfigineqartussaassaaq.

§ 5-imut

Imm. 1-imut.

Aalajangersakkami tunisassiat pigisallu, pingaartumik tunisassiortunut tikititsisartunullu sammitinneqartut maleruagassiornissaannut periarfissaqarnissaq qulakkeerneqarpoq. Matumani assersuutigalugu aalajangersakkat, Kalaallit Nunaanni Gassinut Malittarisassani aamma Illuliornermut Malittarisassani suleriaatsinut atorineqareersut eqqarsaatigineqarput.

Tunisassianik atortunillu naviananngitsunik aammalu gassip pitsaassusaanut Kalaallit Nunaanni atorineqartumut naleqquttunik eqqussuisoqarnissaa pingaaruteqarpoq. Taamaattumik tunisassiat, tunisassiat ilusilersugaanerat imaluunniit pitsaassusaat qanoq ittut, tunisassiani naammassineqarsimasussat pillugit maleruagassanik Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut aalajangersaasinnaapput.

Gassit tunisassiarineqartut amerlanerpaartaat EU-mit eqqunneqartarput taamaattumillu EU-ip gasapparatinut malittarisassaanni aalajangersakkanik naammassinnillutik. Atortut taakkua Kalaallit Nunaanni akuerisaapput, takuuk aalajangersakkami imm. 2.

Aammattaaq aalajangersakkat kingoraartissanik atortunillu tunitsivinnut sammitinneqarput. Aalajangersagaq naapertorlugu atuneq isumannaassutsimut peqqissutsimulluunniit ulorianartorsiorfiuppat, Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut kingoraartissanik atortunillu tunisinissamut pilerisaarinissamullu, tunniussinissamut ikkussuinissamullu inerteqquteqarsinnaapput.

Imm. 2-mut.

Atortunik CE-mik nalunaaqutsikkanik akuersissutitaqanngitsumik atuinissaq periarfissinneqarpoq.

Imm. 3-mut

Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut tunisassiat nalorninartullit tunineqannginnerini misilerarnissaannut periarfissinneqarput. Tassani assersuutigalugu tunisassiat CE-mik nalunaaqutserneqanngitsut pineqarsinnaapput.

§ 6-imut

Imm. 1-imut.

Aalajangersakkami nakkutilliinermut oqartussaasut suliassaat erseqqissarneqarput.

Imm. 2-mut.

Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut misissuisarnermik nakkutilliinermillu allanut piginnaatitsinnaapput. Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut

angalaniarnermi periarfissaqanngippata allanilluunniit peqquteqarlutik nakkutilliinermik isumagisaqarsinnaanngippata, tamanna siunertamut iluaqutaasinnaavoq.

Imm. 3-mut.

Aalajangersakkami piginnittut atuisulluunniit, nakkutilliinermut atatillugu aningaasartuutitut tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit akiliisussanngortinneqartarnissaat periarfissinneqarpoq.

Imm. 4-mut.

Aalajangersakkami piginnittut imaluunniit atuisut sanaartukkanik ajoqutilinnik amigaatilinnilluunniit pitsannguissamut Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut peqqusisarnissaannut, aammalu tamatumunnga piffissaliisarnissamut piginnaatinneqarput.

Imm. 5-imut.

Aalajangersakkami sanaartukkanik atuinissamut inerteqquteqarnissaq periarfissinneqarpoq.

Imm. 6-imut.

Aalajangersakkami sanaartukkat ajoqutillit ulorianaatillillu qaminneqartarnissaat periarfissinneqarpoq. Aalajangersagaq pisuni tassanngaannartuni, inuit imaluunniit pigisat ajoquserneqarsinnaanerisa aarlerinaateqarnera eqqarsaatigalugu qamitsisoqartussaattillugu atorneqassaaq. Peqqusissuteqarnermi piffissaliussisoqassanersoq isummerfigineqassaaq. Qamitsineq piginnittup akiligassaanik annaasaqaatigisinnaasaanillu pissaq.

§ 7-imut

Aalajangersakkami gassileriviit taamaallaat suliffeqarfinit akuersissummik allagartaqartunit sananeqarsinnaanissaannut, iluarsaanneqarsinnaanissaannut suliarineqarsinnaanissaannullu piunasaqaatit aalajangersarneqarput.

Tassanilu suliffeqarfinnut akuersissummik allagartaliisarnermik aqqissuussineq, suliffeqarfimmi suliassanut allagartamik akuersissummik peqarnissamik piunasaqaateqarfiusunut teknikkikkut akisussaasuusup piginnaatitsiviusumik misilitsissimanissaa pineqarpoq.

Suliffeqarfinni suliassat akuersissummik peqarnissamut pisariaqartitsiviusut suliffeqarfimmi sulisut allat teknikkikkut akisussaasumik, sulisut naleqquttumik ilitersuunneqarnissaannik qulakkeerisussamik aammalu suliassanik pineqartunik suliaqarsinnaasumik aqunneqarlutik suliarisinnaavaat.

§ 8-mut

Akuersissummik allagartalerneqarnermik angusaqarnissamut piumasaqaatit Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasunit aalajangersarneqassapput. Inuup piginnaatitsiviusumik attuumassutilimmik ilinniagaqarsimanissaa pikkorissarsimanissaaluunniit piumasaqaatigineqassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami inuit akuersissummik allagartamik atuuttumik pigisaqartut ilinniaqqinnissaannut ilinniartitaanikkullu nutarterisarnissaannut piumasaqaateqarnissaq periarfissinneqarpoq. Assersuutigalugu teknologiimik nutaamik atuilernermut atatillugu tamanna naleqqussinnaavoq.

Imm. 3-imut.

Aalajangersakkami Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut oqartussaasut akuersissummik allagartartaarnissamut ilinniartitaanermut maleruagassanik aalajangersaanissamut aamma piumasaqaatinik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput.

Nr. 1-imut.

Suna ilinniartitaanertut misilitsinnertullu piginnaatitsiviusutut taaneqartassanersoq maleruagassat.

Nr. 2-imut.

Akuersissummik allagartaliisarnermut aaqqissuussaq qanoq allaffissornikkut aqunneqassanersoq maleruagassat erseqqinnerusut, ilanngullugu akuersissummik allagartartaarnissamut qinnuteqaatip imarisasaanut piumasaqaatit.

Nr. 3-imut.

Suliffeqarfiup suliaqarnerup pitsaassusissaanik qulakkeerinissaanik aammalu taakkununga ilitsersuutininik atuinissaanut piumasaqaatit pillugit maleruagassat. Pitsaassusissamut ilitsersuineq tassaavoq, qanoq gassimut atortulersuutit suliarineqassanersut aammalu piareertutut nalunaarutigineqassanersut pillugit inuup akuersissummik allagartaqartup suliffeqarfimmi sulisumut ilitsersuina.

§ 9-mut

Aalajangersakkami pisuni immikkut ittuni, Kalaallit Nunaanni suliffeqarfimmik allagartamik akuersissummik pigisaqartumik peqartoqartinnagu imaluunniit piffissap naammaginatup iluani tikittoqarsinnaatinnagu, akuersissummik allagartamik pigisaqarnissamut piumasaqaatip saneqqunneqarsinnaaneranut aalajangersaanissap pisariaqarnera siunnerfigineqarpoq. Pisuni taamaattuni inuit najukkamiittut ilitsersorneqarlutik suliassanik, kingusinnerusukkut

suliffeqarfimmit akuersissummik allagartaqartumit imaluunniit nakkutilliinermi oqartussaasunit misissorneqartussanik isumagisaqarsinnaanissaat periarfissaqartinneqarpoq.

§ 10-mut

Aalajangersakkami suliffeqarfinnut akuersissummik allagartaliinissamik tunniussinissamut piunasaqaatit aalajangersarneqarput.

Nr. 1-imut

Suliffeqarfiup inummit suliassanut akuersissummik allagartaqarnissamut pisariaqartitsiviusunik suliaqarnissamut teknikkikkut akisussaasumit, aammalu piginnaatitsiviusumik ilinniagaqarsimasumit pigisaqarnissaa atorfeqartitaqarnissaaluunniit piunasaqarneqarpoq. Inuttut akuersissummik allagartaqartoq suliffeqarfimmi atorfeqarpat, inuttut akuersissummik allagartaqartoq suliffeqarfimmi pisariaqartumik aqutsinissamut piginnaatitaassasoq piunasaqaataavoq. Aqutsinissamut piginnaatitaanerit taamaattut suliassanik akuersissummik allagartaqarnissamik piunasaqaateqarfiusunik aqqissuussinissamut, suliaqarnissamut nakkutiginninnissamullu tunngasuussapput.

Nr. 2-imut.

Suliffeqarfiup piginnittuata suliffeqarfiulluunniit inatsimmi matumani aalajangersakkanik unioqqutitsisimannginnissaanik piunasaqaat atuisunut illersuinissamik qulakkeerissaq, tassami akuersissummik allagartaliisarnermik aqqissuussinermi ilaatigut gassinut suliassaqarfimmi ikkussuinerit suliarineqartut pitsaassusaasa qulakkeerneqartarnissaannik atuutsitsilernissaq siunnersuutigineqarmat. Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut qinnuteqaammik aalajangersimasumik suliaqarnerminni, siornatigut unioqqutitsinerusimasut amerlassusaat, annertussusaat aammalu isumannaallisaanermut peqqissutsimullu ulorianartorsiortitsinerit tunngavigalugit akuersissuteqarnissaq illersorneqarsinnaanersoq naliliiffigissavaat.

Nr. 3-imut

Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik niuertarfeqarneq, matuma siuliani immikkoortut marluk assigalugit atuisunut illersuiffiusussaavoq, taamaalillunilu suliffeqarfiit Kalaallit Nunaanni pilersinneqareersut, imaluunniit pilersinneqartussat kisimik akuersissutinik allagartalerneqarsinnaanerat qulakkeerneqassalluni.

Imm. 2 – 3-mut

Aalajangersakkami nunani allani suliffeqarfiit aamma inuit piffissami killilikkami imaluunniit sumiiffimmi killilikkami Kalaallit Nunaanni sulisinnaanerat periarfissinneqarpoq. Tassunga ilanngullugu suliffeqarfiup imaluunniit inuup taamaattup gassilerivinni suliassanik suliaqarnissamut nunami allami gasseqarnermut oqartussaasunit akuersissummik allagartalerneqarsimanissaa piunasaqaatigineqarpoq.

Nunani allani suliffeqarfimmut imaluunniit inummut akuersissummik allagartaliineq piffissamut imaluunniit assersuutigalugu taamaallaat suliassanut ataasiakkaanut killilerneqarsinnaavoq. Aalajangersakkami imm. 3 nr. 1-5-imi aalajangersarneqarpoq Innaallagisserinermut oqartussaasoq taamatut pisoqartillugu killilersuinernik qanoq ittunik aalajangersaasinnaanersoq.

Suliffeqarfik imaluunniit inuk gassimut atortulersuutinik suliaqarnissamut akuersissummik, suliffeqarfiup imaluunniit inuup nunami angerlarsimaffigisaani gassimut oqartussaasunit tunniunneqarsimasumik allagartaqassaaq. Akuersissut allagartaq taanna Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasunit akuersissuteqarfigineqarsinnaassaaq, takuuk aalajangersakkami imm. 2.

Allagartamik akuersissummik nunanit allanit pissarsiarineqartumik akuersissuteqartoqassappat, ilinniartitaanikkut piginnaasat minnerpaamik Kalaallit Nunaanni piginnaasassanut piunasaqaatit qaffaseqatigissavaat. Taamaattumik suliffeqarfinnut inunnullu, Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik niuertarfeqanngitsunut akuersissummik allagartaliisoqannginnerani aaqqissuussinerit ilinniartitaanerillu attuumassuteqartut pillugit paasissutissanik tunniussisoqassaaq.

§ 11-mut

Imm. 1-imut.

Aalajangersakkami inuttut akuersissummik allagartalerneqarnermik angusaqarnissamut piunasaqaatit naammassineqartussat aalajangersarneqarput.

Nr. 1-imut.

Inuttut akuersissummik allagartaqalernissamut, qinnuteqartup piginnaatitsisussamik ilinniagaqarsimanissamik piunasaqaatit, Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut § 8 naapertorlugu aalajangersagaat naammassisimassavai.

Nr. 2-imut.

Inuttut akuersissummik allagartaqalernissamut, qinnuteqartoq nakkutigisaassanngilaq aammalu namminersorsinnaatitaassalluni. Qinnuteqartup nakkutigisaasuunnginnissaanik piunasaqaateqarnermut pissutaavoq, inuk nammineq susasaqarfimminik isumaginnissinnaanngitsoq, aamma inatsit manna malillugu suliffeqarfiup susasaqarfiinik isumannaatsumik isumaginnissinnaassanngitsoq ilimagineqartariaqarmat.

§ 12-imut

Nr. 1-imi aamma 2-mi aalajangersakkani akuersissummik allagartaliinerup qanoq ilinerani utertinneqarsinnaanera aalajangersarneqarpoq.

Unioqqutitsisoqarnerani akuersissut allagartaliusseq utertinneqarsinnaavoq. Tunngaviusumik utertitsineq sivikinnerpaamik qaammatinik 12-inik sivilissuseqassaaq. Piffissap utertitsiviusup aalajangersarneqarnerani ilaatigut pissutsit sumiginnaaffiusut amerlassusaat taakkulu sakkortussusaat eqqarsaatigineqassapput.

Aamma akuersissut allagartaliusseq maannakkuugallartoq utertikkallarnejarsinnaavoq, taamaalillunilu tamatumunnga atugassarititaasut naammassineqarsimanerinit uppersaasoqarpat akuersissummik nutaamik tunniussisoqarsinnaalluni. Akuersissummik utertitsineq pissutsit aalajangersimasut tunngavigalugit annertunerussanngilaq.

Erseqqissaatigineqassaaq, utertitsineq taamaallaat inatsimmik matuminnga unioqqutitsinermut atatillugu pisinnaammat. Taamaalilluni unioqqutitsinerit allat, soorlu sullivimmi avatangiisinut inatsimmik, akuersissummik allagartaliussamik utertitsinermik kinguneqartinneqarsinnaanngillat.

Aalajangersakkami pingaartumik suliffeqarfinni pissusilersortarnerit sunnuteqarfigineqartarnissaat siunertarineqarpoq. Utertitsitsisarnerit amerlassutsimikkut killeqartorujussuussasut naatsorsuutigineqarpoq.

§ 13-imut

Aalajangersakkami suliffeqarfiit inuillu, akuersissutinik pigisaminnik arsaarneqarsimasut, kisiannili pitsaasunik iliorlutik kukkunerusimasut peqqinnginnissaannik qulakkeeriniarlutik suliniteqarsimasut, akuersissummik nutaamik qinnuteqarsinnaanerit qulakkeerneqarpoq. Pisuni taamaattuni qinnuteqaammik nalilersuinissaq Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut namminneerlutik aalajangissavaat.

§ 14-imut

Aalajangersakkami suliffeqarfiit inuillu arlaat akuersissummik pigisaqarnerisut ersarissarneqarnissaa siunertarineqarpoq. Taamaalilluni suliffeqarfiit inuilluunniit akuersissummik pigisaqanngitsut suliffeqarfiup inuilluunniit akuersissummik allagartaqarneranik isumaliulersitsisunik suliffissarsiortarnissaat pinngitsoorniarneqarpoq. Suliffeqarfiit akuersissummik allagartaqartut kisimik allagarsiisarnissaat qulakkeerniarlugu aalajangersagaq ikkunneqarpoq.

Allagarsiisarnerup saniatigut aamma inummut allamut suliassanut neqeroorutit ilusiligaanerit, kiisalu suliffeqarfiup sullississutigisinnaasai pillugit oqaasiinnaat atorlugit attaveqaqatigiinnerit, akuersissummik pigisaqarnermik isumaliulersitsisut matumani ilaatinneqarput.

§ 15-imut

Inuit imaluunniit suliffeqarfiit inatsimmik, imaluunniit inatsit tunngavigalugu maleruagassianik unioqutitsinermut pillaammik akiliisinneqarsinnaapput.

Nr. 1-imut aamma nr. 2-imut.

Aalajangersakkap atuutilerneratigut akuersissummik naleqquttumik allagartaqarani suliassanik akuersissummik allagartaqarnissamik piumasaqaateqarfiusunik suliaqartarnermi pillaammik akiliisussanngortitsisoqarsinnaavoq.

Nr. 3-imut.

Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut peqqusissutaannik malinninnginnermut akiliisussanngortitsisoqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Inuk aamma suliffeqarfik inatsimmik matuminnga aamma nalunaarutininik inatsit manna malillugu aalajangersagaasunik unioqutitsinermut akiliisussanngortinneqarsinnaasut, nalunaarummi il.il. aalajangersarneqarsinnaavoq. Taakkua assersuutigalugu tassaasinnaapput gassileriviit qanoq sananeqassanersut qitiusumik isumannaallisaanermut piumasaqaatinik unioqutitsinermut akiliisussanngortitsisarneq pillugu aalajangersakkat.

Imm. 3-mut.

Aalajangersakkami inuit, suliffeqarfiit inuttullu inissisimasut, inatsimmi aalajangersakkanik imaluunniit taanna tunngavigalugu suliarineqarsimasunik unioqutitsisut pillaammik akiliisinneqartarnissaannut aalajangersakkanik aalajangersaasarnissaq periarfissinneqarpoq.

Imm. 4-mut.

Aalajangersakkami Namminersorlutik Oqartussat, naalagaaffik, kommuni imaluunniit kommunit suleqatigiiffiat, inatsimmi aalajangersakkanik imaluunniit taanna tunngavigalugu suliarineqarsimasunik unioqutitsisut pillaammik akiliisinneqartarnissaannut aalajangersakkanik aalajangersaasarnissaq periarfissinneqarpoq.

Imm. 5-imut.

Aalajangersakkami Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut inatsimmik matuminnga unioqutitsinernut annikinnerusunut allaffissornikkut pillaammik akiliisussanngortitsinermik aalajangiisarnissaat periarfissinneqarpoq. Allaffissornikkut pillaammik akiliisussanngortitsisarnissamat aalajangersagaq una, pingaartumik pissusilersornermik iluarsiinissamat periarfissatut aammalu Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut inatsimmik atuutsitsinerata annertusinissaanut periarfissatut ikkunneqarpoq.

Inatsimmik matuminnga aammalu aalajangersakkanik inatsit naapertorlugu suliaasunik ersarissumik unioqutitsinerni pillaammik akiligassiisarneq atorneqarsinnaavoq. Pillaammik akiligassiissutaasoq akilerneqanngippat, aammalu tiguisisup taamaalilluni pillaammik akiligassinneqarnini akuerinngippagu, suliaq politiinut nassiunneqassaaq.

Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut pillaammik akiligassiisarneranni, inatsimmi unnerluussisarneq pillugu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisaatsimi maleruagassat malinneqassapput.

Imm. 6-imut.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, pillaammik akiliinissaq aammalu imm. 5-imi piunasaqaatit allat akuerineqarpata akiliisoqarpallu, suliap eqqartuussivitsigut ingerlaqqinnissaa pinngitsoorneqarsinnaasoq.

Imm. 7-imut.

Pisoqalisoorinissamut piffissarititaasoq ukiunut qulinut aalajangerneqarpoq. Inunnt pigisanullu kukkusumik gassilerivinnik ikkussuinerup annertoorujussuarmik aarlerinartorsiortitsisinnaanera, pisoqalisoorinissamut piffissarititaasup sivilissusaanut tunngavilersuutaavoq. Tamatuma saniatigut amerlanertigut unioqutsitsinerup paasineqarnissaa sioqqullugu piffissap sivilissusinnaasarnera pisoqalisoorinissamut piffissarititaasumut tunngaviuvoq.

Imm. 8-mut.

Pillaammik akiliutit danskit naalagaaffiannut tutsinneqaratik Kalaallit Nunaata Karsianut tutsinneqartassasut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

§ 16-imut

Inatsisip 1. august 2015-imi atuutilernissaa siunnersuutigineqarpoq.

Tamatuma peqatigisaanik ikaarsaarnermi aalajangersakkamik atuutsitsisoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Inatsimmi akuersissuteqarnissamut piunasaqaatit kiisalu akuersissutinik itigartitsisarneq utertitsisarnerlu pillugit aalajangersakkat aatsaat inatsisip akuerineqarneraniit qaammatit 17-it qaangiunnerini atuutilissasut siunnersuutigineqarpoq. Taamaalilluni Kalaallit Nunaanni Innaallagisserinermut Oqartussaasut akuersissutinut aqutsivimmik pilersitsinissamut piffissaqartinneqalissapput.

Tamatuma peqatigisaanik piffissami tassani suliffeqarfanni inuit teknikkikkullu akisussaasut tamarmik piginnaatitsiviusunik misilitsinnissamut aammalu akuersissutinik pisariaqartinneqartunik pissarsinissamut periarfissinneqassapput.

Imm. 2-mut.

Gassileriviit atortulersuutilu pillugit aalangersakkat atuuttut aalangersakkanit nutaanit, inatsit manna naapertorlugu suliarineqartunit taarserneqarnissamik tungaanut atuutiinnassapput.